

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek. Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 kor
Félévre — 12
Negyedévre — 6
Egy hóra — 2
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 112. szám.

Szerda, május 17.

Gazdasági reformok.

— május 17.

Kétségtelen, hogy a magyar parlamentnek legértelmesebb beszédei a földmivelésügyi költségvetés tárgyalásakor hangzottak el. Földmivelő ország vagyunk s ezt a parlament egész munkássága visszatükrözi, mert igazi érdeklődés a parlamentben csak akkor van, mikor a mezőgazdaság körébe eső, vagy legalább a gazdákat érintő kérdések vannak napirenden. Tagadhatatlan, hogy ma az agráriusok gazdasági politikája nagy erőre kapott s hogy még azok is, akiket a tulzó agrárius törekvések létérdekeikben veszélyeztetnek, csak félve, kertelve, óvatosan mernek az önvédelem fegyvereihez nyulni.

Hogy a földmivelés nálunk óriási fontosságú az bizonyos, de kívánatos az is, hogy az agrárpolitika a köznek, de legelső sorban maguknak a gazdáknak, érvényre juttassa a közép és kisgazdákat, válják javára.

Az államnak, hogy kisgazdáink és középbirtokosaink anyagi erejét, gazdasági és szociális függetlenségét növelje, két irányban is nagy kötelességei vannak. Módot és eszközöket kell nyújtania, sőt sok esetben módot és eszközöket teremtenie, hogy a kisgazda és a középbirtokos osztály ne csak olcsóbban és többet termelhessen, hanem, hogy a terményeit könnyebben és jobb áron piacra is hozhassa. Hosszu ideig egyáltalán nem gondolt az állam arra, hogy a földmives nép intelligenciáját fokozni nemcsak becsületbeli kötelesség és kulturális érdek, hanem egyben a legjobb gazdasági befektetés is. Csakis az utolsó évtizedben kezd ebben a tekintetben némileg örvendetes javulás beállani s kormányaink alig egy évtizede jöttek rá arra, hogy az írás és olvasás megtanítása még nem elégséges s hogy

egy speciális gazdasági tudást is kell a kisgazdába csepegtetni, ha azt akarjuk, hogy a magyar mezőgazdaság fejlődjék s hogy ne maradjon meg azon a fokon, amelyen már évszázadokkal ezelőtt is volt.

Az utak javítása és a közlekedési eszközök javítása, a forgalom olcsóbbá tétele is elsősorban a kisgazdának válik előnyére, hisz csekély bevétele még kevésbé bírja el a kedvezőtlen közlekedésügyi viszonyokkal járó hátrányokat és terheket, mint a nagybirtok. Tehát egyrészt a földmives-iskolák, a vándortanítók s a vasárnapi iskolák intézményét kell fejleszteni, másrészt olcsóbbá és könnyebbé tenni a forgalmat.

Nagyon fontos volna a termelő és értékesítő szövetkezetek létesítése a kisgazdák közt állami támogatással és állami beavatkozással. A szövetkezeteket arra a célra kellene szervezni, hogy közös használatra mezőgazdasági gépeket szerezhessenek be, közös célra tenyészállatokat vehessenek, nagyban vehessenek műtrágyát és javított vetőmagvakat, együttes erővel olcsóbban vihessék keresztül a talajjavítást s egyesült erővel észszerűbb gazdálkodási rendszert vihessenek keresztül. A szövetkezetbe tömörült kisgazdák még mezőgazdasági iparral is növelhetik jövedelmüket, míg a különálló kisbirtokosok erre teljesen képtelenek.

A parcellázásban is valami rendet kell már teremteni. Egy idő óta nálunk nagyarányú parcellázások folynak, de ezek egyáltalán nem váltak a kisgazdáknak előnyére. Az a mód, ahogy nálunk parcelláznak, egyenesen a kisgazdák érdeke ellen van. A parcellázók egyenesen a nép földéhségére spekulálnak s egyenesen kizsákmányolják ezen a réven azokat, akiket földhöz juttatnak. Ennek eredménye aztán az, hogy az önálló gazdák száma növekedik ugyan, de azért nem növekedik

ezeknek az új gazdáknak gazdasági ereje, mert a drága áron és súlyos feltételek mellett vett földön rossz termésű években valósággal nyomor út tanyát. Ezzel pedig éppen az megy veszendőbe, ami a parcellázásoknak állami szempontból tulajdonképeni jelentősége volna, hogy egy kifejlesztett, gazdaságilag erős és gazdaságilag egészséges kisbirtokos és kisgazdaosztály terméshozatára ellensúlyozza legyen a mind jobban növekedő városi proletariátusnak. Pedig ennek éppen most volna fontossága, amikor a föld ára folyton nő s amikor a városokban mind nehezebb és nehezebb lesz a megélhetés.

Nem akarunk abba a tulásba esni, hogy a nagybirtoknak semmi előnyét ne lássuk s hogy csakis a kis és középbirtokos osztályra akarjuk az ország gazdasági súlypontját helyezni. A nagybirtoknak meg van állami szempontból az a fontossága, hogy tulajdonosainak nagyobb a tökéreje, nagyobb az intelligenciája, ennek folytán a mezőgazdasági technika fejlődését jobban tudja a maga számára értékesíteni s nemesebb állatokat tarthat és értékesebb gabonát tud termelni. De ennek dacára a kisbirtokos osztály erősítése nálunk elsőrangú állami érdek, mert ezer év tradíciója köti a magyar népet a földmiveléshez.

Az észszerű agrárpolitikának két, különösen fontos kötelessége van. Egyrészt a kisbirtokosok mezőgazdasági hitelének fejlesztésével s a mezőgazdasági szövetkezetek állami támogatásával, gépsegélyekkel, tenyészállatok és nemesített vetőmagvak kiosztásával elősegíteni azt, hogy a kisgazdaosztály a maga földjét meg is tarthassa, másrészt speciális törvényekkel meggátolni azt, hogy a földbirtok annyira elaprózódjék, hogy egy család megélhetésének biztos alapjául többé ne szolgáljon. Ez volna az igazi magyar agrárpolitika.

„TORONTÁL“ tárcája.

Versengés.

Mabel Dropnak több havi ostrom után sikerült rávenni apját, a szappantírányt, hogy bocsássa át Európába, anokatestvére, Drop Eddy és Patrick Róbert Sull társaságában. Ez utóbbit egyszerűen Patnek vagy Bobnak szólította s ez a fagyukirálynak volt egyetlen gyermeke. A két ifju megesküdött a bibliára, hogy Mabelt minden veszedelemtől megóvják és sértetlenül hozzák haza az apai karok közé.

A három kiránduló összesen és együttvéve hatvannyolc évet számlált. Mabel huszonegy aprílist ért meg már, Pat most közeledett a negyedszázad felé, a hatvannyolc évből fennmaradt részt pedig Eddy birtokolta. A fedélzeteken kellemes az élet, mert ott mindenki bátornak látszik, aztán meg a véletlenül összeverődött társaság is mulatságos. Volt ott egy orosz tenorista, egy stuttgarti drámai színész, egy angol diplomata, egy francia conferencier s bár külön egészen furcsán hatottak, együtt mind kifogástalan gentlemanek voltak.

Az utazás előestéjén két kísérője között ült Mabel a fedélzeten. Pat tüzes költői modorban küzdött a Mabel szívéért. Eddy hideg volt és kimért s többet foglalkozott a cigarettájával, mint a csillagokkal.

Mabel szíve ingadozott a kettő között s végül középtűt maradt.

— Kötelesek visszajuttatni apámhoz. Különbben is utazásunk első estéjén . . . Hogyan kívánhatják, hogy már válasszak? — gondolta.

Eddy a Rooseveltek típusából való volt; szögletes állu vérmes ifju s úgy idézte Roosevelt exumiáit, mintha az övéi lettek volna. Pat pedig finom volt s egész cipője orráig udvarias.

E különbségek mulattatták Mabelt s kedvét lelte benne, hogy a hasonló vonásokat összehajlítva: a jobb szemben monoklit, az egyformán lesimított szőke haját, a borotvált arcot és a nagy gyöngyöket az ing fehér előrésében.

Párisban Eddy a hölgyek után futkosott, Pat a muzeumokat, a képtárakat látogatta meg és egyedül itta a champagneit külön szobában. Mabelt elkísérte az invalidusokhoz, meg az Eiffel tornyába, mert Mabel imádtá Napoleont s rajongott a vasszépségért.

Svájcban Mabel Pat felé látszott hajolni, Luganóban Eddy felé. Így élt közöttük kényeztetve az amerikai leány. Itália templomaiban Pat határozottan előnyben volt. Sokat olvasott és mulatságos tévedéseken kapta rajta Eddy, de Mabel, ha igazat is adott neki, aztán mindig Eddyhez volt szívesebb, hogy okuk ne legyen féltékenyek egymásra.

Egyszer, míg Eddy a fogadóssal foglalkozott, Pat elgondolkodva ült Mabel mellett.

— Magának rossz kedve van — jegyezte meg a leány.

Pat vállat vont.

— Unatkozik, Pat?

Odanyújtotta neki a kezét és Pat megfogva azt remegő hangon kérdezte:

— Mabel, oh, mondja, ha Eddy megkérdezné öntől . . .

— Ha megkérdezne? Mit?

— Hogy feleségül menne-e hozzá? Mabel?

Eddy éppen akkor lépett oda s észrevéve zavarukat, csipősen mondá:

— Mit csinálnak, kedveseim?

Mabel a hordárra nézett, aki éppen a csomagjaikkal volt elfoglalva s elnevette magát. Eddy észrevette s mikor már fent ültek az omnibuszon, megismételte kérdését. Mabel ránézett, majd Pat felé fordult s szólt:

— Együttal Patnek is felelek ezzel, ki valamit kérdezett tőlem. Mind a ketten szeretnék eljegyezni. Önök nekem egyformán kedvesek. Ne tegyenek ily kérdésekkel boldogtalanná!

A helyzet épp oiy bizonytalan maradt, mint volt előbb.

Később a kocsin Velenczéről beszéltek. Az ifjak Velenczében akartak megszállani, de Mabel a Lidóra vitte őket.

Ott igen jól mulatott azokon, akik napfürdőt vettek. Eddy a testes nőket gunyolta, amint a férfaktól tisztos távolban elterültek a homokon, fejük fölött összefont karokkal, Pat

HÁZIGOMBÁIRTÓ és MÁZOGÓ-VÁGÓGAT

259 - x.13

NAGYBECSKEREKEN - IRODA: ÉCSKAI-UT 17.

IDEÁLIS MÁZOLÓMUNKA KIVITELE ÉS MÁZOLÁSRA TELJESEN KÉSZ SPECIÁLIS FESTÉKEK SZÁLLÍTÁSA.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Május 18., 19., 20., 21. Országos vásár.
Május 20. A jótékony nőegylet közgyűlése.
Május 21. Vívóverseny és akadémia.
Május 23-tól június 3-ig. Kultúrhet.
Május 23. A kultúregyesület közgyűlése.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből 6 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Május 17.
Barométer — délután 1:30 órákor: 750.4 mm.
Hőmérséklet: maximum 23.0 C°, min. 17.0 C°. Csapadék: —. Felhőzet: Cu 3. Szélirány és erősség: SW. 4.
Jóslat a következő 24 órára: Zivatarok. Később hűvösebb.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasás. tényleg fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel, 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci — fűtőfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci — St — felhőfátyol, Ci — Cu — bárányfelhő Cu — St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak S — dél, W — nyugat, K — kelet. Felhőzet nagyság: 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélereősség: 0 — szélcsenés, 3 — nagy vihar.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán ma délután rövid tartózkodásra Abbaziába utazott.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 10 órákor dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével hitelesítő közgyűlést tartott, a melyen az elbárálló káron kívül megjelentek dr. Farkas Gejza és dr. Klein Mór bizottsági tagok. A gyűlésen hitelesítették a helyi tavaszi közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet.

— **A báró Baich-család gyászja.** A délvidék egyik előkelő főri családját a varadii báró Baich-családot súlyos gyász érte: özv. varadii Baich Athanasz szül. v. alepályi Athanasievits Johanna f. hó 14-én, 78 éves korában, Budapesten meghalt. Holttestét tegnap délután beszentelték és leszállítják Varadiára, hol holnap délelőtt, ujalagos beszentelés után, a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A nagyasszony elhunytát gyászolják: gyermekei varadii báró Baich Milán és neje szül. viszáki Patyánszky Margit, varadii báró Baich Iván és neje szül. gróf Thoroczky Eszter és varadii Baich Mária férj. vizeki Tallián Béláné s nagyszámú rokonság.

halkan a Velenczébe teendő kirándulásról beszél, Mabel pedig egy rózsaszínűre sült német páron mulatott, akik nem messze egymástól, hanyatt feküdtek a földön. A férj cigarettázott s újságot olvasott, az asszony meg csak a kis hőmérővel mulatott, amelyet szabályszerűen beszóritott a hóna alá.

— Kedveseim, eleget gyönyörködtünk már ebben a látványban, beszéljünk inkább a velencei kirándulásról.

— Igazán menjünk el Velenczébe — mondta Pat is.

Mabel figyelme nem annyira az indítványra terelődött, mint inkább arra a szokatlan harmóniára, ahogy ebben a tervben a két fiu megegyezett. Gonoszul összeszorította a száját s szinte eltűnt arcából a háj. Felkacagott és ezt mondta:

— Menjenek Velenczébe, ha kedvük tartja. Én azonban elhatároztam, hogy kettőjük közül azt választom jegyesemül, aki jobban le fog sülni a napon. Körülbelül két hétig maradhatunk még itt.

— Aki jobban lesül? — mormogta Pat.
— Gonosz csufolódás! — mormogta Eddy.
Kihívóan nézett rájuk s tekintete végigfutott a napon elnyújtózott természetű s ismételte határozatát.

— Azt válaszoltam, aki jobban lesül.
Ettől kezdve mind a hárman — ő is — ott feküdtek az Adria fenyében. Az első napokban Patnek még eszébe jutott Velencze,

— **A nagybecskereki gyermeknap.** A folyó hó 14-én és 15-én Nagybecskereken megtartott gyermeknapok alkalmával rendezett gyűjtések eredménye a következő: Temp'omi és urna gyűjtés 733 kor. 68 fl., az izr. nőegylet adománya 20 kor., Poroszkay Béla és neje 20 kor., Menczer Lipótné 2 kor.

Az Országos Gyermekvédő Liga torontáli helyi bizottsága hálás köszönetét fejezi ki mindazon hölgyeknek és urleányoknak, akik a gyermeknap gyűjtéseknél közreműködni sziveskedtek; továbbá azoknak a nagylelkű emberbarátoknak, akik adományaikkal hozzájárultak a gyűjtés eredményéhez. Nagybecskerek, 1911. május 17.

Jankó Ágostonné, Dr. Dellimanics Lajos,
a hölgybiz. társelnöknője, főispán, elnök.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke makói diakóthonába az 1911/12. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási-, orvosi-, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai, születési és I. osztályú tanulókkal újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1911. év július 10. napjáig adandók be a Dmke makói diakóthonának feügyleti bizottságánál. — Részletes prospectussal kívánatra készséggel szolgál a diakóthon igazgatósága Makón.

— **Jegyzői tanfolyamhallgatók zászlószentelése.** A nagybecskereki közönségi közigazgatási tanfolyam hallgatói mint ismeretes, vasárnap, május 21-ikén tartják meg zászlószentelési ünnepélyüket, melynek részletes műsorát a következőkben állapította meg a rendezőség:

Május hó 20-án este fél 9 órákor szerenád a zászlóanyánál, Jankó Ágostonné alispánné urnónél. — Május hó 21-én: reggel fél 10 órákor gyűlékezés a vármegyeháza nagytermében. Délelőtt 10 órákor az ünnepők felvonulása a róm. kath. templomba, ahol a zászlószentelés lesz. Misa után felvonulás a vármegyeháza nagytermébe, ahol a zászló felszítése és megkoszorúzása után matinét tartanak a következő műsorral:

1. „Élet és dal“, Storch A.-tól. Előadja a tanfolyamhallgatók énekkara. 2. „Zizim“, Zalár Józseftől. Szavalja: Pérkov László tanfolyamhallgató. 3. a) „Szerenád“ és b) „Románca“, Farkas Ödöntől. Előadja a Filharmoniai Egyesület vonós kara. 4. „A vén cigány“, melódrama, szövegét írta Farkas I., zenéjét szerezte Farkas L. Előadják: Petravich Andor és Hercz Mihály tanfolyamhallgatók. 5. „Liebestraume“, Liszt F.-tól és „Cherzo“, Mendelsóhntól. Előadja: Kokits Egon. 6. „Ej varázs“, Golltól. Előadja a tanfolyamhallgatók énekkara. Belépődíj nincs. Belépőjegyül a meghívó szolgál.

a vízi ünnepélyek, de aztán nem is gondol egyebekre, mint hogy a térde, karja barolást összehasonlítja a barátjával. Mabel unatkozott, de nem mert visszavenni a szavát. Eddy sakkot szerzett s ő kénytelen volt nézni, hogyan játszanak ők ketten. És bosszankodott, mert ugy látszott, mintha ez a küzdelem jobban izgatná ővet, mint az ő érette való versengés.

Letelt a határidő s felszóllották, hogy válasszon.

A nap ugyanazal a bronz színnel vonta be mind a kettőt. Megpróbálta, hogy a szívtől kérdezze meg. Azzal sem tudott tisztába jönni.

— Hogy gondoljak, kedveseim? — kérdezte sóhajta.

— Itéljen, kis Mabel.

— Vizsgáljon meg! — tanácsolta Eddy.

— Az igazat megvalva, ha becsületesen itélek, én nem tudom. Egyformán lesültek mind a ketten...

— Igen? — kérdezte Pat.

— Ej, hát igen! — felelt Mab türelmetlenül.

— Eddy, kériek, huzd csak le azt a gyűrűt a jobb kezéről.

Eddy lehúzta a gyűrűt, a helyén hófehér sáv maradt az újján körül. Még a kő helyét is meg lehetett különböztetni.

— Kedves Mabel, megnyertem a fogadást. Elfogad jegyesemül? — kérdezte Pat.

Mabel intett fejével és kezét odanyujtotta neki.

Char'es Henry Hirsch

— **A Kossuth-utca megnyitása.** Ismeretes, hogy a város a Kossuth-utca megnyitásához szükséges Damján-féle ház megszerzésére vonatkozólag kénytelen volt kisajátítási eljárást kérni. A kisajátítás most megtörtént s a ház a telekkel együtt a város tulajdonába ment át. A ház lerombolását már meg is kezdték s az utépítéssel is hamarosan el fognak kezdeni, úgy, hogy legkésőbb 3 hét múlva a város a megnyitott Kossuth-utcán át a régi vasúti állomáshoz vezető utat át fogja adni a forgalomnak, ami által a közönségnek egy régi óhaja teljesül.

— **Építési munkák kladása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közhírré teszi, hogy a bánlakai közönségi előjáróság az ottani jegyző-lakás építési munkálatainak biztosítása céljából f. évi június hó 5-én délelőtt 9 órákor Bánlakai közönségénél versenytárgyalást tart. A vonatkozó műszaki műveletek és a részletes feltételek a fentnevezett közönség előjáróságánál megtekinthetők.

— **A keskenyvágyú vasút kitélepitése.** A cukorgyár létesítésével felmerült a terv, hogy a városon keresztülhaladó keskenyvágyú vasutat a lázár-földi ut mentén, az oppovai közbirtokosság legelőjén át vezessék Gyártelep-állomásig, amelyet szintén kibővíteni szándékoznak. A keskenyvágyú vasút kitélepitéséhez szükséges földterületek megszerzésére nézve ma délelőtt Jankó Ágoston alispán elnöklésével tárgyalások voltak a régi esküdtzéki teremben, amelyen az oppovai negyedközség tagjain kívül résztvettek a többi érdekelt is. A tárgyalás folyamán a megszerzendő földterületek árára nézve sikerült teljes megegyezésre jutni az érdekeltséggel.

— **Silány emberanyag.** Mint Nagyszentmiklósról jelentik, a nagyszentmiklósi sorozási kerületből ezidén különös silány emberanyag került a sorozó-bizottság elé, voltak községek, melyek száznál több újoncot állítottak és aig birtak köztük 3, mond három megfelelő egyént találni. Összesen 978 hadköteles hivatott fel és pedig az I-ső korosztályba 418, a II-ik korosztályba 281, a III-ik korosztályba 277 és 2 magasabb korosztálybeli. Ebből a fősorozástól távol maradt 270, köztük 96 teljesen ismeretlen tartózkodási helyen, 396 gyengéseg, avagy egyéb testi hibák folytán visszahelyeztetett, 189 fegyverképtelenség nyilváníttatott és 8 felülvizsgálatra küldetett; besoroztatott tehát mindössze 80, önkéntes 2, már szolgál 5, póttartalékba besoroztatott 22, a katonai kórházba küldetett 1. A legjobb eredményt a kiszombori körjegyzőség mutatta fel. A fősorozáson polgári elnök Tasnády Endre árvaszéki ülnök volt, a közös hadsereget Knesl alezredes képviselte, míg a honvédséget Tanárky Bela ezredes.

— **Kivel beszél.** A Rózsa-kávéházban egy ur sietve megy a telefonhoz s bosszankodva látja, hogy valaki van a fülkében. Egy darabig vár, aztán türelmetlenül újra benyit a fülkébe. A telefonáló még mindig a kagyló előtt áll és a fülén tartja a hallgatót, de egy szót se szól.

A mi emberünk sem tudja mire vélni a dolgot, egy darabig hallgatózik. A fülkéből egy hang se hallatszik ki. Ez végleg kihozza sodrából és dühösen kiállt a fülkébe:

— De uram, ön már félórát tartja a kagylót és egy szót se szól. Én meg itt hiába várok, pedig sürgős dolgom van.

Erre aztán megszólalt a némán telefonáló ur is.

— Kérem, én a feleségemmel beszélek.

— **A nagybecskereki országos vásár.** Hoinap kezdődik Nagybecskereken a majus havi országos vásár, mely négy napig tart. Csütörtökön és pénteken szarvasmarha, juh és sertésvásár, szombaton és vasárnapon pedig ló és kirakóvásár lesz. A vásárra veszmertes területről mindenféle állat felhajtható.

— **Lövések az éjben.** Lambity Sztéva itteni szerb legény tegnap éjjel részeg fővel az Aradáci-utcában forgópisztolyal lövöldözött. A szolgálatot teljesítő csendőrző a lövöldöző legényt az őrszobára kísérte, ahonnan igazolás után szabadon bocsátották. A csendőrség Lambity ellen megtette a feljelentést.

— **Elveszett briliáns.** Folyó hó 15-én a róm. kath. tanyonától a Hunyadi utca felső végéig terjedő útvonalon egy hosszukás-keskeny, briliánsokkal kirakott tü elveszett. A megtaláló kéri, hogy a tüt a rendőrségnél átadja, hol illő jutalomban fog részesülni.

Fagylalt

cukrást szerződött, ami által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönség fagylalt, jegeskávét és mindenemü igényeit folyó hó 13-dikától minden tekintetben teljesen kielégíthetjük. — Kitűnő zenekar és elsőrangú kiszolgálásról gondoskodik, amiért is vagyunk bátrák magunkat a nagyérdemű közönség szives pártfogására ajánlani

527-75

Suzeczky és Kutrovits, — Korona szállodás.

Jegeskávét

Bedőlt ház. Halálos szerencsétlenség híre érkezik a temesmegyei Gyarmath községből. A temesvári kir. ügyészséghez tegnap az a telefon értesítés jött, hogy Gyarmath községben bedőlt egy ház és maga alá temette Nover István tizenhét éves segédét, aki a helyszínén szörnyethalt. Több munkás dolgozott egy ház lebontásánál, amikor korán reggel a tetőzet bedőlt és eltemette Nover kőműves segédét. A szerencsétlen embert a rettenetes suly agyonnyomta. Lázár József temesvári kir. ügyész és Fehér Antal központi vizsgálo bíró ma kiszállottak a helyszínére annak megállapítása végett, hogy kit terhel a felelőség.

A hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódtak, hogy Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy, mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Kollárich gyógyszerárban Nagybecskereken és a készítőnél: **Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.** 249x40.25

Művészet.

*** A Slaviansky hangversenyéről.** Slaviansky Margareta orosz daltársulata a napokban Szabadkán hangversenyezett és a tulzsfolt színházban a közönség tomboló lelkesedése mellett óriási sikert aratott. Nálunk a hangverseny folyó hó 20 án szombaton lesz a következő műsorral:

I. Rész. Az óriási Dobryna Nikititsch, régi XI. századbeli monda. Előadják Slaviansky Margit és az énekkar. 2. A szülőföldre, régi moszkvai dal. 3. Fésült káposztácskám, táncdal. 4. Khas Bulat, kaukázusi dal. Előadja az énekkar. 5. A varjúk, előadja a férfiak. 6. Volga-hullám. (A hullámozás utánzása erős szél mellett és annak lecsendestülése). 7. a) Oh, te sötét éjszaki éj! Leánypanasz. b) A mezőn egy nyírfát állt, vidám népdal. Előadják Slaviansky Margit és az énekkar.

II. Rész. Népdalok, előadja a Balalaikazenekar. 1. Orosz Induló. 2. a) A fenyőerdőn. b) Ahogy barátom sétált. 3. Kamarinszkaja. 4. Széitében a Péteruton. 5. Holdvilágnál.

III. Rész. 1. Elbucuzás a vajhétől, kardal a „Höfeherke” című operából. Zenejét írta Tschajkovsky P. 2. Régi Novgorod-monda a „Fehér Hattyú”-ról. Előadja az énekkar. 3. Oh, gonosz sorsom! A szibériai rabok dala. 4. Ei Uchnem! Jellemdal, éneklik azon egyének, kik kenyerüket akkép keresik, hogy rozsossal teit nagy hajókat vontatnak a Volga folyamon lefelé; ezek az emberek a burlakok. Előadja a férfiak. 5. A sáska és a hangya, mese. Előadja Slaviansky M., a kis Wanja és az énekkar. 6. Orosz táncok. Harmoniumkísérettel Iwanoff M. szolgáltatja. A jegyek előre válthatók az Almássy és Szepessy könyvkereskedő cégnél.

*** Nagy könyvsiker.** A tavaszi könyvpiac legérdekesebb ujdonsága az a kis verseskötet volt, amely Lovász Károlynak, a gyorsan népszerűvé lett kabaré poétának tollából jelent meg Pesti versek címmel. A mi fővárosunk minden felszégtségét erősen csipkedő és szociális ízű, pajkos versek nagy olvasóközönséget hódítottak maguknak. A Pesti versek első kiadása teljesen elfogyott és most került ki a sajtó alól a második kiadás. A verseskötet, amely Budapesten, Dick Manó kiadásában jelent meg, 1 korona 60 fillérért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

Törvénytörvény.

§ A Junius havi esküdték kisorsolása. A nagybecskereki kir. törvénytörvényeknél tegnap sorsolták ki a junius 6-án kezdődő esküdtészeki ciklusban szolgálatot teljesítő esküdtéket. A sorsoláson Alföldy Ede törvénytörvények elnök, jelen voltak pedig: dr. Szathmáry Ödön és dr. Csekmanek Rezső törvénytörvények elnöke, Folkusházy Sándor mint jegyzőkönyvvezető, az ügyvédi kamara képviselőjében pedig dr. Nagy Dezső.

Rendes esküdtékek kisorsoltattak: Brunner Ferenc, Báló András, Fogara i György, Góigner József, ifj. Ladányi Ferenc, Mészáros Péter, ifj. Kurunci János, ifj. Pósa György, Szabó István, Pálkás Zsigmond, Ott Ferenc, Pap Ernő, Schlesinger János, Obermayer Ferenc, Kalapis Jakab, Rehá György, Jovanovics Giga, Horváth Imre, Holländer Károly, Eichlein Antal, Zöldi István, Benák István, Simon József, Feketics István, Mixics Lajos, Oswald Pál, Fazekas Antal, Weisz István, Kaszás Sándor és Szántó Lipót. Pótesküdtékek lettek: Dr. Obadeanu Pál, dr. Podvinecz Izsó, Deisinger Ignác, Havas Dániel, Alexits Bogolyub, Aradi Árpád, Pelikán Simon, Burget József, dr. Stern Lázár és Grosz Géza.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

A képviselőház ülése. — **A kereskedelmi tárca költségvetése.** — Lukács László beszéde.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kereskedelmi tárca költségvetési vitája még ma sem ért véget, valószínű azonban, hogy a holnapi nap folyamán már befejezik a képviselőház megkezdheti a kultusztárca költségvetésének a tárgyalását. A mai ülésen négy szónok beszélt, köztük Vázsonyi Vilmos is, aki a kereskedelmi alkalmazottak 8 órai zárdeje érdekében emelt szót. Az ülés végén Lukács László, a kereskedelmi miniszterium vezetésével megbízott pénzügyminiszter reflektált a vita során elhangzottakra s elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

A mai ülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

A mai ülésen Kabos Ferenc alelnök elnökölt, aki délelőtt 10 órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki megnyitó után a Ház azonnal rátér

a kereskedelmi tárca költségvetési vitájának

a folytatására. Az első szónok ma Sümegi Vilmos volt, aki a javaslat ellen beszélt.

Utána Söpkéz Sándor munkapárti bírálja a költségvetést és a máv. adminisztrációját, amelyeket nem tart helyesnek. A javaslatot elfogadja.

Itt rövid szünet következett.

Szünet után Vázsonyi Vilmos demokrata a kereskedelmi alkalmazottak érdekében szólal fel, midőn az esti 8 órai záróra behozatalát sürgeti. A javaslatot nem fogadja el.

Lengyel Zoltán szintén a javaslat ellen beszél.

Az ülés végén Lukács miniszter emelkedett szólásra, reflektált a vita folyamán elhangzott beszédekre s elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Ezzel az ülés 12 órakor véget ért.

A véderő törvény és a választói jog.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti táv.) Beavatott politikai forrásból eredő hírek szerint Kuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök még e hó vége felé kihallgatásra megy a királyhoz, hogy a véderő törvényre vonatkozó előzetes szankciót kikérje. Ugyane jelentés szerint a véderő törvényről szóló javaslatot még e hó 23-áig a ház elé fogják terjeszteni. Más forrásból eredő hírek tudni vélik, hogy az ellenzék a véderőtörvény elé nem fog akadályokat gördíteni, amennyiben a kormánynak sikerült az ellenzéki pártokkal megállapodni abban, hogy amennyiben a véderőtörvényről szóló javaslatot simán keresztülengedik, úgy a kormány még a jövő év folyamán beterjeszti a választói jogról szóló törvényjavaslatot.

Achim András temetése.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Békéscsabáról jelentik, ott ma délután 3 órakor temették el óriási részvét mellett Achim András orszgy. képviselőt, az ottani parasztpárt vezérét. A temetésen több országgyűlési képviselő is részt vett, a környékbeli falvakból pedig száz számra érkeztek Achim hívei, hogy vezérüket az utolsó útjára elkísérjék.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Békésgyulai jelentés szerint az ott letartóztatott Zsilinszky-fiúk szabadonbocsátásáért 20.000 kor. óvadékot ajánlottak fel, a bíróság azonban a szabadonbocsátás dolgában még nem határozott.

Harmath Hedvig halálán van.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Harmath Hedviget, a kitűnő színművésznőt mint ismeretes nemrégiben megoperálták. A színművésznő állapota most ismét annyira válságosra fordult, hogy az orvosok nem hiszik, hogy a reggelt megéri.

Tőzsde.

Budapest, május 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (májusra) 24.62 — — Buza (októberre) 22.60 — — Rozs (májusra) 15.24 — — Tengeri (májusra) 12.86 — — Tengeri (júliusra) 13.16 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

1517. sz. 1911. Ujzora község előljáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Ujzora község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy az itteni községi iskolaépületek helyreállítási munkálatainak biztosítása végett folyó évi május hó 27-én d. e. 10 órakor nyilvános szóbeli árlejtés fog megtartatni, melyre versenyezni szándékozók ezennel meghívattak.

Az előírányzott összeg 5942 korona 15 fillért tesz ki, melynek 10%-a bánatpénz fejében leteendő.

Az előmérieti költségvetés és a feltetelek alólított előljáróságnál betekinthetők Kelt Ujzoran, 1911. évi május 12.

533-2.2 A községi előljáróság.

Háztartási cikkek

Naphaltin	kilója	—60 fillér.
Soda bicarbona	—	—60
Timsó	—	—40
Rizsiszit	—	—80
Chlormész	—	—36
Zsírzsóda	—	—48
Mosózsóda	—	—16
Bovarpör	—	4—
Foltbenzin	literje	—60
Finom sesamolaj	—	180
Finom rum	—	280
Spiritusz	—	2—
Finom liqueurök	—	160
Magyar gyógyoognao	—	5—
Orosz thea	dekája	12, 20, 24

Finom szegedi paprika kilója: édes 4— K., félédes 3.60 K., gulyás 3— K.

Lakkok, festékek, brunolin, cipőkrémek, fém-tisztítók s egyéb háztartási cikkek kaphatók Kovács Sándor drogériájában Nagybecskereken. Telefonsz. 43. (522—(5)12.1) Telefonsz. 43.

261. sz. 1911. Nagybecskereki tisztai árm. társulat.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a társulat védőtöltésin termett fü a társulat kiküldöttjei által a helyszínén kilométeres szakaszokban a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

A muzslyai védőtöltésen termett füre vonatkozólag az árverés f. évi május 20., szombaton reggel 8 órakor a muzslyai kompnál veszi kezdetét és folytatódik az écskai uradalmi erdőig.

A társulati töltésen pedig az árverés f. évi május 26-án, pénteken reggel 8 órakor veszi kezdetét a védőtöltés 0 klm.-nél (Babatonál) és folytatattatik a Szerbelemér, Szerb- és Tótaradác, Nagybecskerek és lukácsfalvi határokon átvonuló tiszamenti védőtöltésen a 30-4 klm.-ig, továbbá az alsó töltésen a társulati gyümölcsös végéig; május 27-én, szombaton reggel fél 8 órakor pedig az árverés kezdődik a tiszamenti védőtöltés 5. sz. régi örházánál és folytatattatik a bégamenti védőtöltésen az écskai uradalmi fehértőig.

Nagybecskerek, 1911. évi május 15. Társulati igazgatóság.

Hornyolt fedőcserép

(saját szabadalom)

mindig nagy mennyiségben raktáron.

Klein Bernát gőztéglagyárában Nagybecskerek.

1099. szám. 1911.

534-3.2

Pályázati hirdetmény.

A Nagyszentmiklósi üre-
edésben levő *szülésznői állásra* pályázatot
hirdetek. A kellően okmányolt kérvények
f. évi *junius hó 15-ig* hivatalomhoz inté-
zendők. Az állással 240 kor. évi fizetés
jár, minden fizetőképessé szülő nő után 2 kor,
díj szedhető.

Nagyszentmiklós, 1911. évi május 3.

Főszolgabíró távol:

Krevráth,

tb. főszolgabíró.

Kocsis, üzleti-és raktárszolgá

állandó alkalmazást nyér

özv. Guttmann Jakabné és fiainál

Nagybecskereken.

541-3.1

(Vidékiek is jelentkezhetnek.)

Árverési hirdetmény és feltételek.

Alólirottak mint a felszámolás alatt
álló Első jarkováci takarékpénztár fel-
számolói ezennel közhírré tesszük, hogy a
tomaseváci 1662. számú tkjvben feivett
és az Első jarkováci takarékpénztár rész-
vénytársaság tulajdonát képező 189. öi.
számu ház és 400 négyszögöl bel-
telek az alábbi feltételek alatt 1911. évi
junius 6. hatodik) napján d. e. 10 órakor
Nagybecskereken a Torontáli Agrár-Bank
r.-t. helyiségében nyilvános árverésen el-
fognak adni.

Árverés alá kerül a tomaseváci 1662.
számu tkjvben feivett 189. öi. számu ház
és 400 □ öl beltelek 600 kor. becsárban.

Árverelni szándékozók tartoznak a
becsár 10%-át az árverés megkezdése
előtt készpénzben letenni.

A vételárnak 1/4-ed része az árverés
után nyomban készpénzben fizetendő le,
a hátralékos vételár fele része az árverés
napjától számított 3 hó, a másik fele
részé pedig 6 hó alatt fizetendő le 6%
kamattal.

Az átíratási és szerződési költségek
vevőt terbelik.

533-1.1

Nagybecskerek, 1911. évi május 16.

Első Jarkováci Takarékpénztár, mint Részvénytársaság
felszámolás alatt:

Fodor.

Wattay.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ TÉLI ÉS NYÁRI GYÓGYHELY.

408-15.13 NAGYVÁRAD MELLETT.

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

Europa leggazdagabb kénés hévíz-forrása, víz-
hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok

és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan
és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő
gyógyforrásait, tükör-kád, iszap, mór és szénsavas
fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó-, zong-
ora és olvasóterem, kitűnő vendéglők. állandó
elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katoná-
zene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas
park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik
május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.
Posta, távirda, interurban telefon. — Curtaxe és
zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

424. végreh. sz. 1911.

537-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezen-
nel közhírré teszi, hogy néhai dr. Hutt
Árpád volt pénzügyigazgatósági segédtitkár
hagyatékához tartozó a leltár 7-95. t. a.
felvett és 385 kor. 39 fillerre becsült
ruhaneműekre, ágy-, fehérműekre és
különféle tárgyakra a nagybecskereki kir.
járásbíróóság 1911. ö. 103/13. számú vég-
zésével az árverés elrendeltetvén, annak
Ferencz József-tér 503/7. sz. a. (városháza
tanácstermében) leendő megtartására ha-
táridőül 1911. évi **május 26.** (huszonhat)
napján d. e. 9 órája kitűzetik.

Nagybecskerek, 1911 évi május 15.

Schmelz,

kir. bir. végrehajtó.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Benó Testvérek exelótt Kokits A. F.

divat-, rövid- játék- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Labdák, parfümök, harisnyák,
ingek, női ruhadiszek, ibolyák és
más kalapvirágok, kötött átmeneti
kabátok leánykáknak és felnőtteknek.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pon-
tosan elintézzük. — Meg nem felelő áruk szívesen visszavételnek.

Külön cipőosztály:
Női R chevro félcipő K. 6-70
Női R chevro magas fűzős K. 7-80
Férfi erős strapa cipő K. 7-50
Férfi R chevro és R box magas K. 9-
Tornacipők fiuknak K. 3-
és
Barna cipőkben szép választék.

Telefon 201.

Telefon 201.

465-200 10